Metro dla Krakowa i wsparcie dla transportu. Prezydent przedstawił parlamentarzystom plan rozwoju transportu

2026-04-02

Metro, kolej, finansowanie komunikacji publicznej i ustawa o zrównoważonym rozwoju miast – to najważniejsze kwestie, które prezydent Aleksander Miszalski wskazał podczas wyjazdowego posiedzenia sejmowej Komisji Infrastruktury, obradującej wyjątkowo w Krakowie. Jak zaznaczył, miasto oczekuje od polskiego rządu i parlamentarzystów konkretnego wsparcia.

Prezydent podkreślił, że Kraków jest centrum transportowym całej metropolii i regionu. – W 2025 roku komunikacja miejska przewiozła 350 mln pasażerów, a roczne nakłady na funkcjonowanie systemu sięgają już 1,1 mld zł. Jednocześnie wpływy z biletów nie pokrywają pełnych kosztów, a obecny model finansowania coraz mocniej obciąża samorząd – mówił prezydent.

Jak zaznaczył prezydent, Kraków wykonuje ogromną pracę w obszarze transportu. – Miasto inwestuje w nowy tabor, rozwija infrastrukturę tramwajową, buduje kolejne parkingi park and ride i rozbudowuje sieć rowerową. Ale mimo tej konsekwentnej pracy system zbliża się do granicy wydolności. Do miasta codziennie wjeżdża ponad 250 tys. samochodów, a rosnąca liczba mieszkańców, studentów i osób dojeżdżających dodatkowo zwiększa presję na układ transportowy – tłumaczył podczas prezentacji Aleksander Miszalski.

Metro jako konieczna odpowiedź na potrzeby miasta

Najważniejszym elementem wystąpienia był temat metra. Jak wskazywał prezydent, budowa systemu metra jest absolutnie konieczna dla rozwoju miasta i regionu. Kraków nie jest już w stanie dalej rozwijać transportu wyłącznie na powierzchni, a metro jest odpowiedzią na ograniczenia przestrzenne, przeciążenie układu naziemnego i rosnącą liczbę podróży.

– Bez wsparcia państwa i funduszy europejskich budowa metra w Krakowie nie będzie możliwa. W Europie praktycznie nie ma miast, które realizowały metro wyłącznie z własnych środków. Metro to inwestycja strategiczna, która wymaga udziału państwa zarówno w finansowaniu, jak i w samej realizacji przedsięwzięcia – dodał Aleksander Miszalski.

Metro w synergii z koleją

Podczas posiedzenia komisji przedstawiciele miasta podkreślali, że metro nie może być rozpatrywane w oderwaniu od kolei. Pełne wykorzystanie metra będzie możliwe wyłącznie w synergii z koleją. Już dziś w Metropolii Krakowskiej i na obszarze województwa obserwujemy bardzo duże zainteresowanie połączeniami kolejowymi, ale możliwości zwiększania oferty są ograniczone przez niewystarczającą przepustowość infrastruktury. Wśród priorytetów inwestycyjnych w obszarze kolei miasto wskazuje dodatkową parę torów aglomeracyjnych na linii nr 8 w kierunku Warszawy, budowę bezkolizyjnych łącznic na Żabińcu oraz pilną rozbudowę stacji Kraków Piastów i Kraków Bronowice. Celem jest

zwiększenie przepustowości całego Krakowskiego Węzła Kolejowego, odciążenie stacji Kraków Główny i lepsza dostępność kolei dla mieszkańców dzielnic zewnętrznych oraz gmin ościennych.

Nowe zasady finansowania komunikacji publicznej w metropolii

Jednym z najważniejszych oczekiwań miasta wobec państwa jest zmiana modelu finansowania bieżącego funkcjonowania transportu publicznego. W prezentacji prezydenta wybrzmiało jasno, że dziś państwo współfinansuje głównie inwestycje, a miasta pozostawia same z kosztami codziennej eksploatacji systemu. Kraków zaapelował o pilne wprowadzenie stałego i przewidywalnego mechanizmu dopłat operacyjnych z budżetu państwa dla dużych ośrodków miejskich i ich obszarów funkcjonalnych.

W wystąpieniu przedstawiono także postulat zmian ustawowych wzmacniających współpracę metropolitalną. Prezydent zaapelował do parlamentarzystów o ponadpartyjne wsparcie dla projektu ustawy o zrównoważonym rozwoju miast, który może stać się brakującym elementem organizacji transportu w skali całego obszaru funkcjonalnego. Rozwiązanie to mogłoby przynieść metropolii dodatkowe środki na wspólne zadania, w tym współfinansowanie połączeń kolejowych i lepszą organizację transportu ponad granicami gmin.

Potrzebne są też zmiany dla infrastruktury pieszo-rowerowej

Kraków podkreśla, że nowoczesny system transportowy musi być budowany całościowo. Obok metra, kolei i komunikacji zbiorowej potrzebne są również skuteczniejsze narzędzia dla rozwoju infrastruktury pieszo-rowerowej. Prezydent zwracał uwagę, że barierą pozostaje brak odpowiednich instrumentów do pozyskiwania gruntów, także od państwa, co utrudnia budowę ciągłych tras rowerowych i domykanie sieci.

Wsparcie rządu będzie kluczowe

Kraków z projektem metra będzie gotowy. Jeśli Polska chce rozwijać swoje największe miasta według standardów europejskich, musi je także współfinansować według standardów europejskich. Kluczowe będzie, aby deklaracje polskiego rządu dotyczące finansowania, już wkrótce przekuć na konkretne dokumenty.

– Takie inwestycje jak metro w całej Europie realizowane są ze znaczącym udziałem państwa. Potrzebne jest zapewnienie finansowania w kolejnej perspektywie UE i gwarancje budżetu centralnego. Mamy już ważne deklaracje wicepremiera Kosiniak-Kamysza i innych przedstawicieli rządu. Teraz wspólnie – również z udziałem parlamentarzystów – musimy zagwarantować, żeby te słowa przekuć w konkretne dokumenty i fundusze – podsumował Aleksander Miszalski.